

GWALARN

DISUL DA NOZ

gant D. K. KONGAR

60

DU 1933

Gwalarn

Niv. 60

9-vet Bloavez

DU 1933

DISUL DA NOZ

gant D. K. KONGAR

RAKSKRID

Da sul, ouz diribin eur c'hleuz bennak e weler a-wechou mein o luc'ha dindan bannou an heol. Hag e teuont da veza tro-ha-tro melen, glas, ha ruz, ha gwer, ha mouk, — hag e skedont evel ma sked mil goulou ouz taol banvez eur roue pe ar c'hregin e keo marzus priñsezed ar mor, didizus en tu-hont da gae-liou klerennet an Hanternoz.

Kemer a reont pep liou ha pep stumm, hag e chomont koulskoude an hevelep mein ouz sklerijenn wenn ar beure evel ouz skleurion ruz an abardaez.

TRIADENN MELEN HA GLAS

" ... Rak e tremened an deiz o kaout aon rak an noz. A-hed beilha ha divorfila trumm e oad ken skuiz ma ne zalc'hed mui koun a netra. Ha pa 'z aed da sul d'an iliz wenn ha sioul e c'houlenned en e bedennoù ma ne vije mui an Aotrou en Uisgaard, rak eun Aotrou kriz ez oa heñ. "

Rainer Maria RILKE.

Kenta Rann

Barzoneg evit eun deiz-ha-bloaz

PEDOMP :

Truez eta, va Doue, ouz ar paour kaez reuzeudig
Hoc'h eus galvet davet ar vuhez,
Pa grene e skiant evel eun aezenn askellek
E kildroennou du an Amvoud.
A c'hlae'harou kriz hag anken didruez,
Bet oc'h va boued, magadur mab-den,
Bet oc'h evidoun an hollen hag ar felc'h da bep den
da dafva evit beza dellezek eus ar sklerijenn
dibreder-diamen,
Bleniet hoc'h eus va c'halon davet ar menezioù uhel;
Hag an tiez o lugerni o gwerennou e sioulded veur
ar beure,
Hag ar vogedenn o sevel, alc'houeder divouez
Evit klod hoc'h azeulvaou,
Ezafis n'en deus a frond 'met evit an Holle'halloudus
hepmuiken.

C'houi, o va Doue,
C'houi hag hoc'h eus lakaet va daoulagad da serri
ha va c'halon da deneraat ouz gwanded ha
truilhegez an dud,

C'houi hag hoc'h eus kuzet ouzin o gouliou hag o
dispaket en noaz dirazoun,
Meulet ra vezo hoc'h ano santel, bremañ hag e-doug
an amzeriou.

PREDERIOMP :

Kerzout atao, badaouet gant an Huñvre,
'Tredek ar C'hornog lintrus a c'halvomp da serr-noz :
Heulia tonkadur hor gouenn,
Diharz ouz mouez ar gwad.
Da vroioù ar yaouankiz, ar yaouankiz peurbad.
Tañva douter traoniennou ar vuhez en enezennou
pell,
Pell du-hont, — dreist d'ar mor,
Er brumennou gell.
Gwelout gwerchezed gwenngen o korolli war al leton,
Klevout safar eur bangor en anao diwelus.
Ha klevout ar fiez oc'h azvi
War ar gwez ganto pleget o fenn.

O douter an Huñvre d'an ene dileun, dilevenez.
Hon ene a gerz arvarus, da glask ar pare d'e c'houli.
Ar pare na gavo ket.
Ha pa zeuio red an amzer dre ar bed war e giz,
hor gouenn n'he devezo ket paouezet da eva bec'h
anken ;
Pa he do graet ar bellenn-douar tro an ec'honder
o c'hoari gant ar stered lintrus e bevenn an Diharz,
Va c'halon ne vezo ket c'hoaz leun a drugarez,
N'he devezo ket kavet 'pez a glasse.

A garantezioù prim ha buan tremenet.

Echu gant ar vuhez.
 Ha bedel 'vel an heol er ganevedenn.
 'Vel al loar gelc'hiek a c'hoari el lanneg...
 Dounoc'h eo kalon an den :
 Doun evel glas an oablou ha primoc'h 'get ar goulou.



A ! n'eo ket levenez kan an evned er c'hoadou.
 O c'han a oa koulskoude
 — Teod milliget an dud, —
 Eur c'han da azeuli ar C'hrouer.
 O c'han a oa eur c'han a garantez d'ar vuhez,
 O c'han ne zassone ket em c'halon.

A ! n'eo ket levenez frondou an nevez-hañv.
 Nag ar gwez o c'hlarvi,
 Nag ar geot o kreaki
 Dindan anal glouar an aezenn sunet
 Diwar an douar leiz,
 Hag eur goabrenn wenn a dremen goustadik
 E glanded kentvedel an oablou glas-doun :
 War he dremm emañ c'hoaz liou burzudus
 Liorzou ar c'hreisteiz.

A ! n'eo ket levenez kan ar falc'her, —
 Kreisteiz o skuilha e dan,
 Empenn o kunujenni, leiz a venoziou,
 Menoziou drant an Amskiant.
 A ! n'eo ket levenez pedenn litaniou ar vederez e
 vont-dont

'Drek ar c'harz glas-kelvez.

A ! ne oant ket levenez evidoun
 Da gomzou a garantez
 Ma tregernas ennoun koulskoude an anien
 Ha ma voe trubuilhet sadera kerdin va buhez.
 Ar c'homzou a lavis ne oant ket komzou va c'halon :
 Em c'halon.
 Ar c'homzou a lavis 'oa komzou a dristidigez.
 A rede evel mel diwar muzellou divlazet.

Petra 'ta, o va Doue, a ra diouer d'am c'halon ?

Sell, ar wenanenn-se a gutuilh chug ar vleunienn.
 Ha dre ar burzud divuzul
 O karga he ruskenn,
 Atao habask,
 Atao 'vel eur vruzunenn eus ar c'horf liesfurmek
 A anvomp an hed,
 — Bronn atao leun a ro he laez d'an neb a venn, —
 Ha ne wehan ket a drubuilh enni ;
 Pa nij a vleunienn da vleunienn
 He nij a zo kompez,
 Ha seder eo e sun an dour a vuhez.

Livirit, a Zoue, daoust hag e vijen va-unan,
 Siellet gant an anken,
 Siellet gant an anken e hollegez ar vuhez,

Sell, ar vleunienn-se a bleg he fenn pa zeu an noz ;
 Ne anavez,
 Nemet an huñvreou tener,

Ha me,
E-pad an nozveziou sklent ma taskram ar stered,
Va spered
A zo devet gant eur boan dianav.

Sell, an deñved hag ar saoud
A gousk dibreder,
Pa zeu adarre an deiz e heuliont o mesaer,
Hag eürus e chomont,
Hag eürus e chomont dindan taoliou
Ha bazyeo.

Sell, tud a zo hag a gousk pa zeu an noz,
Ne zihunont nemet gant kleier ar beure,
Da ober o labour pemdeziek.

Ar re-se a zo eürus.

Ha tud a zo hag a zo eeun o c'halon
Hag a rent klod da Zoue an Tad.

Hag ez int eürus.

Ha tud a zo, drouk ha rebechus,
Lous ha divalo o c'halon 'vel an noz pe an ankou,
Hag ez int morvitellet en o loustoni.

Hag eürus eo ar re-se.



Ha ni,
Evit beza klasket gouzout ar c'hevren kuzeta,
Ar pez a oa tizet ouzimp gouzout,

A, zo kondaonet da leski,
Da leski ha da gufuna goustadik,
Ha devet omp gant eur gor diabarz
Ha krignet.

Daoust hag evit beza ho klasket
E rankomp-ni kerzout hep arzao,
Hep netra d'hon dihuz ?
A c'houli dibare
D'ar c'homzou flour a garantez,
D'allazig skañv eur pennad bleo rodellek,
Dibare da dan ar pokou gwrezusa
Ha da c'halv kevrenus ar C'hig.

Daoust

Ha dre an amzeriou tremenet pe da dremen
E vimp atao ken dic'hallus,
Ha ne vo netra d'hon dihuz,
Nag an elerc'h gwenn
O redek war al lenn,
Nag ho mouezioù flour
O kana da serr-noz ?

Daoust

Ha ne welimp biken
Inizi ar yaouankiz,
O gwerzhed gwennigen o korolli d'ar selin
E gwasked an traoniennou,
War al leton tener,
Eul leton nevez-hañv marellet
A vleuñ melion ?

genver 31, 1931.

Kimiad da Inizi n'am eus ket gwelet

I

Sell,
Sell du-hont rod aour an heol o tiskenn drek ar run ;
Redek 'ra goustadik ;
Evel skuiz eo.
Paour enkrezet, ar flammou en e spered ;
Eun tammig bara fresk da lakaat etre e zent.
Karantez holl, karantez holl er bed.

Ha strink krozus an oabl amliou,
Ar bed holl o tevel,
O inizi gwenvidik !
Sioul ha seder.
Kuit eo nijet an evned ;
Pep tra sioul ha seder
Nemet du-hont kor doun an heol a riek mouk truezus
Goustadik.

Heol mezevennus,
Va goulou
Ha goulou mab-den
Preñvig diank
Kollet amañ.

II

Lavar, lavar d'in ha mont 'raimp kuit ?
Me 'zo skuiz amañ, bec'h va ene ;
Ha ne glevet ket ahont, er menezioù glas-mouk.
Kan a varo da bep karantez.
Kan a varo d'an den, a siouaz !

P'eo dallet ar bed e gwask digar ar Verventi
Pa glevet e goudor ar porz-mor.
C'houez fromus ar Verventi en-dro d'an tiez plouz,
A ganit a dudou ;
Merc'hed ho pleo du hir lugernus
Goloit int a vleunioù 'vit monet d'ar c'horoll,
Ho koroll diweza.

III

Selaou,
Selaou ar c'han 'zo tarzet a-us dourioù al lenn
Difinv, difus,
Kanaouenn eun den yaouank,
e ganaouenn a garantez.

Hag e lavar :

« Skuiz oun amañ, skuiz oun amañ.
A zoueed madeleus an aer hag an duar,
Va dougit pell ac'han da gavout va c'harantez.
Karantez va c'halon ;
Ma c'hellin merzout lugernus he daoulagad boull,
Ha 'tre va divrec'h starda bec'h izili ken bresk,
Ha pokat d'he muzelloù ruz. »

kan a zic'hoanag,
 paouezit, o palmez,
 enkreiz ho skeud en dour.
 ha skinou aour an heol,
 gwasoc'h 'get flemm an aer
 a dag va daoulagad.

IV

Mont kuit,
 Hufvre dudius,
 Klevout adarre mouez an evned er c'hoadou glas ;
 Splannaat ouz o soniou a garantez, ken drant,
 Beza lusket gant an avel er favenneg
 ha war lein ar roc'h welevus
 heja ennañ va bleo.
 — Kadour nerzek
 o taea e c'houez
 Hag oc'h eva ar vuhez er frondou a zegas —
 Ha c'hoar zadennou sklintin tregernus 'mesk ar gwez.
 Harp er chapel goz.

gwelout ar c'houmoul gwenn,
 spurmanta an neñv glas,
 a zudi.

pell diouz hoc'h aodou lous
 hag ho fals cürusted,
 intzi.

e fell d'in mont,
 e fell d'in beva,
 lakaat va yaouankiz 'da vleunia
 intzi.

V

Pell er c'hornog,
 Genel a ra 'r galv e goueled glas an draonienn dour.

Ar groazig koz er c'hroaz-hent hont
 A led he divrec'h a bedenn :
 Sourradeg veur ar c'hoad pin dour
 O lusket al lammgroaz lent.

Den,
 Sav alese, ha deus ganimp
 En arme veur krouet fenez.

Va c'halon,
 Deus,
 Lez ar vro-se,
 Lez-hi gant he bleuniou, he falmez, he merc'hed koant
 Deomp adarre d'hor bro,
 bro an avel c'hlan,
 bro an heol laouen, frealzer ;
 Deomp da glask karantez
 D'ar vro veo.

gouere, 20, 1931.

Trede Rann

**Prederiadenn
war an Enkrez
en eur chapel vihan**

Klemmet em eus,
Garmet em eus,
Ha mouez ebet n'he deus respontet d'in ;
Mouez ebet na dregernas en avel,
Mouez ebet.
Hag e rankan mont em ergerz pirc'hirin
Va-unan.
Petra 'ra se, avat ?
Dont a raint.
Hag ez an 'n eur bilpaza a-hed an hent.
Ha n'eus diwez ebet d'an hent-se ?
Hag e klemman,
Hag e c'halvan unan d'am sikour ;
« — Truez ouzin, a zen. »
Nann. — Ne glemmin mui, ne c'harmin mui, ne leñvin
[mui a-hed an hent

Mont a rin,
Sounn va fenn,

Kroaziet va divrec'h,
'N eur silakal va seuliou ouz ar vein.
Mont a rin,
Dilavar ha mut,
Mont a rin,
Va-unan ;
Trec'hi 'rin
Va-unan.

Doue,
Sellet em eus ennoc'h
Hag hoc'h eus dizoloet d'in va skeudenn.
— Gwan oun, gout a ran —
C'houi avat hoc'h eus lavaret d'in :
« — Arabat d'it ! Kerz,
Talvez da vuhez. »
Hag e klemman, hag e leñvan
Ha va lakaet ho pefe en dizanav ?

... ..
Tamm ebet... Fall a ran...
Mont a rin
Davedoc'h,
Atao prim, atao prest, atao dalc'het va c'halon valc'h.
Ha va c'henvroiz p'am gwelint
A lavaro :
« Sellit-heñ an den faro,
'Dro ket e benn zoken.
'Daol ket eur sell warnomp.
A bep tu d'in avat.
E kan ar menozioù
Hag e kan ar mennadou.

Daoulinet em eus ha pedet em eus,

N'eo ket avat dallet e voen :
 Evit tañva ar peoc'h ez eo.
 Er chapelig didrouz,
 War ribl an aber sioul
 Hag en noz dilezet,
 Em eus pedet.
 E gwir
 Evidoun.
 Hag evidoc'h c'houi a zo leun va spered ganto,
 Keneiled em labour.
 N'oun 'met eun den.
 'R peoc'h avat a garan ;
 Ar peoc'h doun, ar peoc'h aelal...

Huñvreet em eus inizi gwenvidik ar c'hornog,
 Inizi gwenn, inizi glan.
 Peur, avat, ez in di ?
 Huñvreet em eus inizi all, inizi reterel.
 Ha n'em eus ket kavet a beoc'h enno.
 Ha va spered a zo balc'h, va c'halon distabil ..

Amañ, avat, e kavan kennerz,
 Aman, avat, ec'h en em blijan

Ha c'houi, santig du, en ho kogn.
 Taolit eur sell warnoun
 Ho paz aour poultrennek aze.
 Savit-hi eun tammig
 Troit davedoun
 Ho sellou ken tener,
 D'am leunia c'hoaz muioc'h.
 C'hoarz arc'hant al loar c'hlae

War an aoter,
 War ar bleunioù, gouzout a rez,
 Al loar a gar ar bleunioù,
 Hag e klev o c'houez-vat.
 Pokat a ra d'ezo
 War an aoter.

I'ep tra d'in a zo kriz
 Nemet ar stered hag o sked divarvel ;
 r'a sellont ouzin
 En eur zaskrena
 Hag en eur stleja
 A-dreuz an neñv mouk
 O gouriz gwennc'hloane

Hag e rankan selaou an delienn-se,
 Dindan ar wezenn sapr hag e gwask an ilio.

Kana, kana'ra marteze.
 Ha c'houi, kornandoned,
 Korollit, korollit,
 Lezit lugernus war c'heot ar pradou
 Roud ho kammedou mibin
 It da eva an dourenn vat e barz kalir ar bleuñ.
 An dour silet aze gant ar c'hlizenn-noz.
 Ha pa zeuio an deiz
 C'houi 'n em zastumo koantik
 'N ho neiz.

Tud, degemer laouen d'eo'h.
 Chomit amañ.
 Deut oc'h ;
 Mont a raimp,
 Hor c'halonou unanet,

Dre ar bed neketa ?
 A-gevret.
 Dont a ra re all
 Hag e vint degemeret.
 Ha ma teu c'hoaz re all
 E vint degemeret.

II

— Ha klevout a rez-te kan ar stered dinamm
 E bolz divent an oabl ?
 Ha klevout a rez-te, o douster va sellou
 Lamm-dilamm an arc'heler ahont ?
 Hag ar valafenn-noz o redek tro-dro d'it ?
 — Hag e ran, hag e ran,
 Ha c'hoaz e klevan
 Mouez ar c'hornandon
 O c'houeza 'n eur c'horn-mor
 O douster ! O douster !
 Ha c'hoaz e welan
 Oriaved o spluja' barz ar mor.
 O sevel hag o trabidella
 Ha c'hoaz e klevan
 Sarac'h an deliou kras e barz da goadeier.
 Doue binniget, va Aotrou
 O douster ! O douster !
 Ha gwelout 'ran ouspenn
 C'hoarz drant ar vugale
 Hag an heol a c'hoarz ahont.
 — Ha klevout a rez-te e doun da ene blin
 C'houez ar mor, c'houez an aer ?
 Ha klevout a rez-te pezh a gan d'it an nant
 Pa dremenez e-biou — kan an natur a-bez,

Gweledvaou espar gourledet tro-dro d'it ?
 — Hag e ran, hag e ran.
 Ha c'hoaz e klevan
 Kanennou diviver ar vuhez ez spered ;
 Ha c'hoaz e welan
 C'hoarz drant an ober meur en da zaoulagad doun
 O douster ! O douster !

here, 17, 1931.

TOUELLEREZ-NOZ

Eun abardaez e lavaras d'in a-daol-trumm

— Ha c'hoant ac'h eus mont da venez Are ?

Edo evel boaz o tisplega d'in e varvailhou, hag ar marvailhou-se a gonte traou a-zivout an Anaon hag ar sorserien. Pa lavarin d'eoc'h e oa dispar va c'hencil Herve evit displega d'eoc'h marvailhou a-seurt-se, e ouie lakaat warno an ton dereat, an hini ho lakae da skrija eun tammig, eun alberz nemetken, e komprenot marteze neuze petra a oa ar goulenn-se evidoun me, ken dibaot an trubuilhou em buhez, ha ken laouen d'o degemerout koulskoude

Herve a oa dispar, a lavaran, hag ec'h anaveze pep gwrac'h koz a ouie gervel ar speredou, bet e oa bet ouz o gwelout holl, hag e tibune d'eoc'h o anioiu en eun aridennad hep diwez. Anaout a rae ivez kement den a welas tud goude o maro, e Bro-Gerne a bez. Gouzout a rae, war e veno d'ezañ, kevrinou douna an hudouriez. Eun tammig hepken. Hag e kare dispign e leve evit gwellaat e anaoudegeziou war an dachenn en doa dibabet.

Evit ar peñ a sell ouzin, dibres e oan d'ar mare. Klask a raen lenn ha studia evit va fljadur nemet ken, hag unan eus va studioù a oa ar werinoniezh. Fazioe em eus marteze o tilezel ar studi-se abaoe ; hag alies em eus soñjet e dudi ar werinoniezh pa vezen aet faez gant ar vuhez digar a renan dibaouez. Rak dudius eo

ar werinoniezh, eur maread, ma n'oufeq'h ket soñjal, kement hag an trivliadou a dapen o redek evit goulennata an dud amañ hag ahont : pegen dudius ivez, pegen flamm derc'hel war va c'homzou, o diboueza, o menti a-raok o zeurel er-maez, lavarout traou diot-ran, kement-se hepken evit lakaat an hini-mañ, hini da zibuna d'eoc'h eun istor diot all bennak. Hogen, petra 'fell d'eoc'h, prederiou all a zo silet em buhez !

D'ar mare-se eta ne oan ket trechalet an distera gant ar peñ a anvomp ar pouez-labour. C'hoant a zeuas d'in raktal ober anaoudegez gant sorserien diweza ar menez. Hag e soñjen em huñvreouigoù en eun dremm vogedet, eur wrac'h pleget arzioc'h eun tantad mouded pe skoultru lann. Edo ar wrac'h-se oc'h ober hec'h annez en eul lochenn dirapar, goudoret e pleg ar menez, o veva hec'h-unan penn gant tri pe bevar gaz du. Evel meur a wech all an holl draou-se a labezas d'in va empenn pa reas va c'hencil ar goulenn sebezus-se ouzin. E gwir, skuiz e oamp holl goude eur veilhadenn hir, goude klevout atao an hevelep sorc'hennou a-zivout teuziou ha boudiged, ma oamp deut hogos da gredi enno evel ma kredemp e klaoiou hoazeta hon deveziad-labour ; ha skuiz e oan c'hoaz goude eun deveziad tremenet o vale war ar maez. Gouzout a rit petra eo eur valeadenn war ar maez da viz kerzu, pa vez an den e-unan-penn.

Ne lakais ket kalz a vall da respont. Marteze dre ma plije d'in lezel va spered da gantren ez dieub. Lavarout a ris : « ya » koulskoude hep marc'hata. Hag e teuas da soñj d'in e rafe an istor-se brao-meurbet eur c'hentskriz dereat d'al levr edon war-nes embann, pe o klask sevel kentoc'h.

— Da ouel Sant Stefan da noz e Landerne neuze, lavarout a rin d'it pelec'h en em gavout.

Da Landerne oun aet.

Romantel eo ar vuhez e gwirionez. Pa zegouezis diouz an noz, eul lusenn deo ha yen a c'holoe pep tra. Skrija a raen. Eun amzer a zoare evit al laboused noz hag evit ar sorserien, ha teñval-sac'h da seiz eur hanter, va Doue !

Karga a raen va botou bep dek metr ex straedou digompez ha goulaouet fall. Ha setu me da di Herve. Eur gambr en deus e kreiz kêr. Eur goudor brao evidoun p'en em gavan, leiz va dilhad gant ar vrumenn hag an dour-c'houezenn, beradou e ruilhal war va dremm bep ar mare ha va c'hroc'hen o tivogedi.

Kerkent hag e-barz e verzis dioustu n'edo ket ar gambr en hé doare kustum, ar gambr-se anavezet mat ganin — nag an eurvezioù tremenet eno e tivizout p'am beze amzer vak, hag o lenn levrioù d'war-benn ar werinoniezh — ; eno e oan bet ivez meur a wech o sellout ouz ar sebezusa bern binvioù huderez a c'hellfec'h soñjal ennañ. Unan eus va brasa prederioù a zo bet atao da c'houzout a-belec'h en doa tennet anezo holl. Eur gwir arsanailh pa lavaran d'eoc'h, hag heñ renket mat ouspenn, gant skritellouigoù bihan ouz pep benveg.

— Anaoudegezioù d'in

Ha petra ober gant eun eilgeriadenn a seurt gant hounnez ? Soñjal e oa sorser e-unan, peogwir en doa kement a vignoned e-touez ar sorserien. Me ivez, mal-loz ruz, em dije karet ober anaoudegez gant unan ben-

nak anezo. Gortozomp avat, kent dougen eur varnedigez, beza gwelet sorserez Menez Are.

Lavaret em eus bremaik e kaven ti va mignon gwall gemmet, hag em eus ankounac'haet kenderc'hel gant va danevell, kement a envorioù a zeu em aspered pa soñjan e kement-se. Kemmet e oa lec'h d'ar goulou. War zehou e veze gwechall, hag edo bremañ war daol vihan an tu kleiz, kemmet e liou hag e nerz, kement ma oa e d'in eur gloaz em c'halon. — gloazet e vezan atao p'en em gavan gant eun dra zianav ha me o kredi e anavezout mat. Gant ar goulou nevez, ar gambr a gemere eun doare dibar, euzus, ramzel..

Tri e oant eno, brasaet o skeud war skramm ar voger, Herve ha daou zen yaouank all gantañ ; eur paotr yaouank blin, treut ha sec'h, du e vleo hag e abrantou, doareet-speredek ; eur plac'h yaouank disheñvel a-grenn, meleganez, mentet mat, hag hi kenedus a-walc'h, hep netra a zireiz enni koulskoude. Lakaet e voen da ober anaoudegez ganto. Ken trelatet e oa va fenn avat ma ne daolis pled ebet ouz o anioù, hag int eta ken dianav d'in pe dost pemp munutenn goude ha ma oant pemp munutenn a-raok m'o gwelis. Merzout a ris eun dra hag am diverchias. n'en em anavezent ket kalz gwelloc'h kenetrezo. Bodet e oant eno, Doue a oar dre be donkadur, Herve o talvezout da hamm etrezo ha da gannad d'o soñjou, ha ne oa nemetañ o terc'hel d'e skiant vat, 'm eus 'aon.

— Mall e ve d'imp klask penn an hent, ne gredit ket ?

Te a oa prest war ar fornigell hag e koagnjomp kent mont en hent d'ar menezioù. D'ar mare-se eo e taolis pled evit ar wech kenta ouz trouzioù an diavaez, trouzioù a leugn pep buhez-den, merzet gantañ eun

nebeudig gwechou nemetken, a ro kement a zisheñ-
velderiou d'ar mareou m'o c'hlever. Eur pennad
sioulded en ti hag e kavis amzer da glevout an dour o
strebotoi ouz ar vein, dindan ar pont koz, hag eur gwe-
lan o c'harmi diou wech

Digomz e chomemp holl, ha bec'hiet, evel tud dam-
zianav ma oamp, rediet da chom an eil dirak egile
hep gellout komz, pa ne ve nemet diwar-benn an
amzer fall pe briz ar chatal. Eur boan griz ma 'z eus
unan. Aet nec'het o trei va bizied dibaouez, e c'hou-
lennis en diwez ouz Herve :

— Petra' welimp e menez Are, neuze ?

Mousc'hoarzin a reas

— Setu Erwan skuiz abaoe. Amgredik out, 'm eus
aon. N'eus forz, gwelout a ri. Da c'hortoz, sach war
da damm.

Plac'h yaouank an tu kleiz a vousec'hoarzas, sioulit,
goustadik ; derc'hel a rae warni hec'h-unan, anat e
oa, hag hi ken nec'het ha me pe nec'hetoc'h c'hoaz
marteze el luziadell-mañ. Avi am boa ouz paotr an
tu dehou, a oue chom diflach evel eur santig koad
Eun den boas emichañs ouz seurt trubuilhou, boas
da guzat e soñjou e-unan ha da lenn e spered ar re
all.

Hegaset a-walc'h adarre, e laoskis eur goulenn all,
en aner

— Daoust ha lavarout a ri d'in erfin peseurt mar-
vailhou hon eus da welout ?

Hag heñ gant eur c'hoarz reut

— Met gwelout a ri, va faotrig !

- Gallout a rez da vihana lavarout d'in da belec'h
ez aamp, emezoun hep divarc'ha ; meneziou Are a

zo hir — Evit klevout adarre an hevelep respont e
voe .

Gwelout a ri !

Va amezegez a vennas en taol-mañ, dirolla da
c'hoarzin Evidoun me, leun e voe va c'hof gant ar
respont-se



Nav eur noz a soae e Sant Tomaz pa guitajomp
kêr

Eur wech laosket ar mor e oa savet ar vrumenn
Avel a rae bremañ, ha koumoul gwenn herrek o tont
eus an avel izel a rede war an oabl steredennet
Nevez savet e oa al loar, hag e pare a-wechou he
lagad dre wask ar c'houmoul. C'houibanat a rae an
avel e-gwask an toennou evel eul loen pennfollet torret
gantañ e nask An dour a eoenne dindan ar pont,
garri a rae al laboused aod.

Skrija a ris gant ar riou Na pebez amzer zreist
Dont a raio ar gorraged er maez eus o zoulou fenoz.

Kemer a reas ar c'harr-dre-dan penn hent Sizun
Gwelout a ris ar goulou o luc'ha war ar gwez, a-hed
an hent

A ! an ergerzadenn noz-se, skrija a ran c'hoaz pa
soñjan enni, abaoe an amzer koulskoude —, ergerza-
denn en dianav, gant tud dianav, ha fromadennou
dianav ennoun, hep ehan

Lakaet e oan da azeza en a dreñv Herve ha paotr
e abrantou du a bignas en a-raok Ar plac'h yaouank
eo eta a savas em c'hichen

Taer hag ingal e kerze ar c'harr, sentus ouz dourn
ar mestr evel eul loen embreget-mat ; ken na zeuas
c'hoant d'in gwelout an hent dre ma 'z aemp, ha

kaer em boa klask ha sellout dre ar werenn ne welen siseurt nemet a vare da vare skeud eur c'hleuz pa veze al loar ouz hor sklerijenna a-zoare. Dirazoun, paotr e vleao du a chome difinv ha distach. Herve a vlenie gant aked hag ampartiz

Kollet em boa va hent.

Hag e teuas va daoulagad da skuiza a-bouez sellout e damskleur an noz hep gwelout netra, o klask eur wask etre an diou skoaz aze evit gwelout an hent war an a-raok, ha neuze gant luftr ar goulou war ar vein ha war ar geot.

Kollet em boa va hent. Ha setu me da huñvreal ez-dieub hag ez-dihun. N'ouzon ket ha boas oc'h da veaji a-hed an noz en treniou, c'houi skuiz bras, ha c'hoant d'eoc'h chom hep kousket evelato. Souden, dal ma sav hoc'h amezeg evit mont er-maez, pe hini pe hini eus ar c'hombod kenkoulz all, setu c'houi douget ez-drumm da vro goant ho pugaleaj, bro an torgennou glas ha melen, bro an heol o c'hoari war an aberiou, hag an dour o luftra, ha bagou gwenn o lien o tispaka a bep oufig traer melen. Gwa me !

Kroget eo va hufivte tra ma tastourne daouarn Herve gant ar rod-vlenia. Ha setu me act d'am bro adarre, eun endervez miz goueze : eun aber stoul, stoul evel eun iliz, oufou bihan, eun dudi. — hag a belec'h 'ta e teu al lano ? — an aod gant an traer o luc'ha evel aour, ha tener d'ar bale. An heol o c'hoari war ar runiou a-hont, runiou gant an eost o veleni warno skeud ar c'houmoul gwenn o c'hoari war an dour hag oc'h en em luzia e roued ar geot hir

Na me 'garfe beza eno ! — Malloz ! Strakal a ra koadaj ar c'harr pa gemeromp eur c'horn-tro. Yen eo, hag e krenan : an avel a c'houiban er gwez a-us

d'hor penn, pelec'h 'ta emaeomp ? e pe vro dianav d'in ? Ankounac'hact em boa, hogen kollet em eus va hent O ! mont da vro an hañv peurbadus. Pebez mennad diboe !

Astennet eo ivez ar plac'h yaouank em c'hichen. Gant ar stroñs eo deut bremaik he gar da gaout va hini, santout a ran gridienn ar riou o piltrotat enni. Setu troet va soñjou. E petra 'ta emañ-hi o soñjal, souchet en he mantell deñval ? — Daoust hag e soñj dioustu evel-doun en eur vro fresk ha kaer ma c'hoarz an heol, pe daoust ha bez' eo hi priñsez an deñvalijenn, daoust hag e kar an avel fero, ar wall-amzer hag ar glao ? — Pe daoust hag emañ o huñvreal en ergerza-dennou bagol a reas gant he c'heneiled ; pe e trivliadon ar c'hig, pe daoust hag emañ o soñjal e forc'hentez ar bed-mañ, en hor berrboellegez ni, tud paour, diakiant a-walc'h da zont da venez Are p'emañ ar re all en o gwele tomm ha blot, diot a-walc'h da zarempredi sorserezed koz dizantet ?

Ha setu eur c'hoant espar diwanet ennoun-me. Biskoaz n'em boa bevet evel-se e spered eun all, bevet e soñjou hag e vuhez, eur mantr. Ma teu c'hoant d'in da gomz d'ezi Hogen, penaos hen ober pa n'anavezan ket zoken al lizerenn distera eus hec'h ano, pa n'oun ket zoken evit ijina ger kenta eur frazenn. Sur e c'hoarzo d'in gant ar c'hoarz sklintin a dle beza he hini

En em starda 'ra ouzin evel c'hoant ganti kaout eur goudor. Kousket eo emichañs, ha marteze trelatet he daoulagad evel va re o welout jestrou diot ar blesier, a zo aze evel eur furlukin o trei hag o tistrei e-kichen eur peul maen.

E-pad eur pennad mat a amzer e kendalc'has c'hoaz ar c'heflusker da roc'hal. E-pad pegeit, n'oufen hel lavarout, na dre belec'h omp aet kennebeut. A wech da wech e welemp a-hed an hent mogerious eun ti, serret kloz.

Chom a reas ar c'harr a sav war eur c'hoz hent fall, e-touez al lanneier. Den, na ti, na ki dre ar vro. Diouz tu an hanternoz e weled fraez dispar eun draonienn ledan sklerijennet piz gant holl skinou al loar a bar en oabl bremañ digailhar. — Er pellder emañ moredet Bro-Leon moarvat daoust ma n'hen asurfen ket, o veza ma n'ouzon ket zoken e pe benn eus ar menez emamp.

War tu ar c'hreisteiz e weler pikern eun dorgenn, teñval war an oabl. Di ez comp. Daoust hag an dorgenn-se eo bed kevrinleun an hudourien diweza ?

Ha ni ha pignat dre eur wenodenn striz ha dourek, evel spesou da welout p'emaomp souchet mat en hor mantilli.

Ha neuze ha gwelout dirazomp eun draonienn all ec'hon, ha torgennou, ha menezioù. Ha war-se eun avel sart ha kriz a c'hoñeze, hag al lann a roc'he.

Ha setu eur vouez o sevel hag o komz e sioulded mezevennus an noz. Herve a gomze hag e gomzou a oa komzou arzour ha kariad.

— C'hoant am eus bet d'ho tegas da venez Are da dañva douster eun nozvez goañv, unan eus ar fromusa taolennou a zo roet da zaoulagad mab-den arvesti outo. N'eus netra par d'an dra-se da lakaat kalon ar Breizad en he flomm.

Kaer-kenedus e oa an daolenn, ret eo hen anzav. Hag e klaskis kompren he meurded. Roudennou du ha gwenn o varella sae Kerne ; ha Leon, gwenn.

gwenn hepken evel ene he zud. Hogen, ne veizis ket an daolenn evel ma oa dleet. Eun dra all a c'hortozen gwelout.

Kaerded dibar nozvez menez Are ne voe ket evit mouda ennoun enkreiz ar gortoz hag ar veaj, siouaz d'in ha d'am menozioù diot.

Morse n'eo bet savet va levr gwerinoniez. Dam-c'houde e tilezis a-grenn ar studioù-se.



Morse n'em eus kejet abaoe gant an daou zen yaouank a reas ar veaj a-gevret ganin. Int o doa komprenet emichañs hag aet int kuit, o c'halon leun a levezeg hag a beoc'h.

Herve a gavas ar maro eur pennad war-lerc'h en eun darvoud hent-houarn. Piou 'oar. Marteze ne vijemp ket bet evit en em glevout mat ken a-c'houdevez.



E-kreiz va frederennou e teu da soñj d'in a-wechou eus al lavarenn-mañ.

« Gloazet e vezan atao pa gavan eun dra zianav el lec'h ma kreden kavout eun dra a anavezen mat. »

WAR AN HENT, EUR PAOURKAEZ D'AL LAOUENANIG

Laouenanig, lavar d'in-me
Hent ar Gelvezeg,
Ma 'z in di da welout
Va c'harantez a zo maro.

Marvet eo d'ar beure,
En deiz all pa skede
An heol deut a-neve
E brazidou ar run.

Cwenn ha blin,
Eo astennet bremañ,
Hed ar varskaoñ.

Kañv er Gelvezeg,
Kañv em c'halon-me
Laouenanig, lavar d'in-me.

GOULOU-DEIZ WAR AR MENEZ

Hag en em c'houlenn a rae
Perak 'n doa 'n em stlejet aze.
War ar menez-se ?
Astennet war ar geot sec'h
Krazet e vuzellou,
Garvaet e izili,
Krazet gant avel gras an noz.

'Vit gwelout an diskar-amzer, marteze,
En e c'hiana, en e gaera,
P'emañ an heol o tarza

Met teñval eo an dremmwel,
Hag an oabl a zo du
Eun avel fero a c'houez, a c'houez
Hag a hirvoud
E gwask al lann,
A c'hoari troidell a-us d'ar maeziou moredet ha
[melenet

Hag ar stêr a-zindan
A drip hag a zaoulamm
Betek ar gêrig wenn kluchet ahont
En draonienn c'hlas-teñval.

Tud a lavaras d'ezañ dudi an abardaevennou-hañv
[war ar maeziou,

Hag huñvreet 'n doa e unan
E norvezioù arc'hant.

Hag eo chomet dibreder
 Ouz luskell an avel,
 Douster d'an den lezel e huñvreou d'e ren
 Hag e soñjou da nijal
 'Vit eur wech.

Teñval eo an oabl,
 Kriz ha ruz an heol war ar rum.
 Ha kriz ar gouli e kalon an den.

Ar goanag a zo aze,
 Koulskoude

PERAK ?

An avel yen a yud
 E kistin gouez ar roz.
 An hentou leiz a lintr
 Pa ziskenn herr an noz ,
 Kendeuz ar goulou hag an trouz.

'Klask va huñvre 'maoun henoz
 E korvigell an avel en amskleur,
 Neizeur eo nijet kuit, ha ne soñjen.
 Ha setu me morzet ha ban

Den ampalvar ez an
 Da welout ha n'hen kavin gant den
 E Skivieg, Kerradeneg pe ar Skiban,
 Pe c'hoaz e Traongilli pe er Glen.

Gwa d'in-me m'eo nijet kuit va huñvre !
 Gantañ m'anave al lec'hiou sin ha kuñv,
 Koadou ha koadou c'hoaz,
 Enno an evned o floura o flufiv,

O paka gant o figos ar froueziou pezel,
 O rodellat o grougous hag o c'han.
 Gantañ m'anave nerz ar bed
 Levenez al labour hag ar boan.

En avel m'anave eur vro
 A zegase d'in evel-se frond he gwez,
 Hag eno er vro-se e veven d'am zro
 E galv gwelevus ar gwentou gwerc'h.

Eno, kourmoul gwenn a-founn,
 Mor o kana eno e hirvoudou,
 Divrec'h herrek an tonn o lipat ar c'herreg ;
 Gant al lano, levez hep loes.

En e skinoù m'anave c'hoaz eur skeudenn.
 An dremm laouen am lake da dridal ha da dripal,
 Am leunie gant c'houervoni ar c'hoantou,
 A c'hoarze goapaus d'am flanedenn d'ichal

M'anave c'hoaz traou e-leiz,
 Kevrinoù ar gredenn hag ar feiz
 Kerse d'in, kalonad ha keuz
 En noz e steuzias o neuz

'Klask va huñvre 'maoun henoz
 Klask a ran ha n'hen kavan ken.
 Neizeur eo nijet kuit, ha ne soñjen,
 Ha setu me rannet . n'oun mui eun den
 Va spered a hirvoud
 Gwasket a hiraez.
 Larit d'in 'ta, tud vat,
 Pelec'h emañ an huñvre kufiv.

Mes an dud n'am c'hlevont ket,
 Mes an natur 'zo bouzar ha put.
 Ha kerzout ha kantren a rin-me dre ar bed,
 'Klask va huñvre, diyoul ha mut ?

Larit d'in 'ta, tud vat,
 Perak 'm eus kollet va huñvre,
 Perak eo klozet an dorioù
 Ha perak e c'hoarz an oabl garo

An avel yen a yud, hag a hirvoud,
 An hentou leiz a lintr henoz,
 Larit d'in 'ta, tud vat,
 Perak ?

SUL DA NOZ

Eur goabrenn wenn war an oabl glas,
Kerz, koabrennig, tro ha tro dre ar bed.

Douster an abardaez dre ar pradou
Leuniet gant frondou mezeven.

Enezennouigou diamen en tu all d'ar mor,
Goudor karet hon huñvreou noz

Eun gomz etre daou c'hoarz
Eun ano... ha frealz.

Bleuniou moredet 'hed ar c'bleuz
Ha gliz o tiskenn war ar bleuñv.

Hentou hag hentou a heulier
Hag an noz e penn an hent.

E penn an hent ar mor,
Ha martoloded o kana

Straedou du ha garmou skiltr
Goueleier euz o vranisellat.

Ha neuze eus eur c'horn eus an aod,
Hoalerez ar c'homzou, hag eur pok,

Tra ma kouez war gêr o teñvalaat
Birou kenta ar glao

AN HAÑV O TONT

Setu, setu o tont nozioù klouar an hañv.
Frondou pounner en aer touchant 'zo tremenet :
E lec'h pe lec'h e frañh kalon dener ar bleuñv.

Klevit, klevit o tont nozioù klouar an hañv,
Nozioù leun, nozioù gwevn, ha start, ha kreñv :
Ma weler dre ar skeud ekleurioù sklent o koueza.

List mar kirit ar prenestr digor bras :
Eur ganenn-noz a sav diwar ar prad
Ken spis ha frondou ar geot kras.

Ha dreist gwerc'hted ar strouez diamen
Deut da welout ekinou disliv al loar
O luc'ha evel strink war gein an tonnou glas.

MEULGAN

A-hed ar runiou glas ma kammigell hentou gwenn,
Bagadou drant ha gae a bigne tor ar c'hrec'h.

Paotred kigennet start, merc'hed daoulagad boull,
E kanent 'hed an hent, sounn o fenn daoust d'ar bec'h.

Nep alberz a c'hoap e plegou taer o gweuz.
Uhel ha seder o c'han, kan eur yaouankiz eeun.

Ha neuze estlammi ouz an dour o vera 'gwask ar
[roc'h,

Ouz diouaskell balafenned kemmus en heol.

Estlammi ouz tan aour heol o gouenn
O tanflamma ar c'hornog war e roud.

Estlammi outo o-unan, ouz o nerz hag o c'hened,
Kened roet dre Zoue da baotred ar C'hornog.
Kened roet dre Zoue da verc'hed ar C'hornog
Da virout e mesk rummadou an dud.

Estlammi 'n o zonkadur Bepred war an hent
A-hed kaniennou ha menezioù o bro 'n o c'harantez,
War o c'horf yac'h, c'houez yac'h an avelou,
Terra kement hual, hag hufvreal er steredou doun

Gant keneiled eeun-kaer dre hentou Breiz Skoaz-
[ouz-skoaz, kalonou sko-ha-sko

MONT KUIT

Mont kuit Garmou sklintin eur c'han mezevellus
Mezeglen c'hlan evet e c'houezou garv ar mor, war
an traez astennet dre 'n abardaez glas-mouk. Daseon
moriou habask 'n o hiraez tregerneck.

Mont kuit. War ar bili tonnou o tilammat 'vel
mouc'hoarzou tener ar vorwreg lagar blou. Badi-
nell ar pellder hag hiboud eur sonenn beurbadus
mouskanet d'imp gant an tron gourizet glas.

Mont kuit. Rec'hell en aod hag ar vag e brañsell.
Ar pellderioù o sklaeria da zegemer mab-den. Gar-
mou an evned-mor mesket gant an arne Nevez-hañv
ar spered hag ar galon Hiraez

Mont kuit Enkreziou diniver o frailha ar galon.
Ereou diskoulmet ha bepred adskoulmet. Galvou an
dianav a nij en avel-vor Plijadur da vont ha da zis-
tre: Gerioù leun a gevrin ' mont kuit.

DRAILHENNOU DIWEZA AR PARDON

An heol o tiskenn a-diz davet gwaremmeier ar Genkiz a verke e tlee beza toat da seiz eur hag e oa poent da dud ar pardon tostaat ouz ar gêr. A-nebeudou e kuitaed ar vourc'h, hag ar varc'hadourien a groge da freuza o stal. War hent an Arvor, kirri-dre-dan a c'halve an dud diwezat.

D'ar mare-se, Yann ha Perig, daou baotr seitek vloaz a yeas da gemer bep a bakad butun ha da eva bep a vanne a-raok mont d'ar gêr.



Pa guitajont an ostaleri, an heol a oa kuzet, hag e nije an noz en-dro d'ar girzier. Eun tammig e oant badaouet, hag o fenn a voudinelle, eun drugar, evel ma vije ar c'hleuziou o kana da heul an evnedigou evit an daou baotr, dre ma tremenent, hag ar raned ivez e poull-dour foenneg an Droell-vihan.

Evit lavarout gwir e oa deut ar baotred gwall zreo gant o banneou, skañv o zroad ha lemm o spered. Soñjit ivez ez oa unan eus ar gwechou kenta ma 'z aent da bardona o-unan. Ne oa ket en o soñj ober fall koulekoude. Gouzout a rit avat petra a c'hoarvez, dreist-holl gant ar baotred o deus tremenet o amzer o huñvreal e traou espar diamen, er frankiz hag er pellder.

Mevel Kerveleneg a oa bet o kerc'hat eur c'harrad melchon eur wech deut d'ar gêr. Edo o kana eur son vaouankiz, hag an daou baotr, en eur glevout se a oa kroget ar c'hoant kana enno ivez. Ha setu int da vlej al ar ganaouenn vrudet, pa ne ouient hini all.

Me 'zo bet en ifern 'pad ar miz gwengolo
' C'h ober e votou d'an diaoul kamm
Hag o trouc'ha d'e-añ e varo. »

Sklintinat a rae ar pozioù war ar maezioù moredet, hogen hep ehan e teue ar randonenn :

« Me 'zo bet en ifern 'pad ar miz gwengolo. »

— Ni hor bezo skandal p'en em gavimp er gêr, va faotr !

— Stank da veg, ha kan eun draig all d'imp, te 'oar ?

— Netra ! Eo, gortoz

« Kalz amzer am eus kollet ! »

Nann gast ! ne deu ket ! gortoz 'ta.

« 'Vit sourpren an durzunell »

Lez 'ta !

Kalz amzer am eus kollet o furchal ar c'hoadou, Tec'het eo an durzunell ha nijet er c'hoad all. »



Degouezet e cant e-tal pont an hent-houarn.

— Ha soñj ac'h eus, Yann gaez, pegement a
« voulê » hor boa, p'edomp er skol, o stlepel mouded
war dreñ marc'hadourez peder eur hanter ?

— Ha ma welfemp adarre. Skañv eo va zroad hizio
gouzout a rez !

— Eomp !



Hag e savjont war an aspled — ha bralla war an
eil kostez goude egile evit gwelout pelec'h edo ar
c'hempouez gwella. Aon a groge enno pa deurvezent
diskregi ha sacha o daouarn daveto. Tamm-ha-tamm
avat ec'h hardisaent, evel ma hardisa tamm-ha-tamm
eur gaerell vihan a c'hoanta treuzi an hent.

Int ha mont eus an eil penn d'egile eus an aspled,
fouge enno. Mont ha dont a raent evel-se, ken prim
ha ken asur ma tañsient da ziskouez o levenez. Pell
diouto koumoul reterel ar menozioù balc'h.

War bouez mont, dont, ha trei ec'h en em gavont
fri-ou-z-fri, ha kregi an eil e diskoaz egile. C'hoant
d'ezo trei hep tapout lamm a gen uhel all ? Spered
ar warez ouz o heñcha goude milvedou ? Trawalc'h
e voe evito evit klevout ar gwad o vorzolia o ividigou,
o c'halon o skei a-brim en o bruched. Red ar gwad
a lakaas kerkent o spered da zigeri ouz ar bed dia-
vaez : holl drouzioù an natur voredet-se a redas hed-
ha-hed o gwazied, a silas betek mel o eskern, ken na
chomjont abaf. An dour o sourral en eur goueza
diwar rañvell ar Gouer Glas, an adrenn o kana he
diskan kañvaouus ha dibaouez e koadou ar Run, ha
chas o harzal hep paouez a-dreuz boullled an abar-
daez, a gemeras perz en o frederioù.

Ma voe troet o soñjou.

Erruet er penn — tavedek, evel ma vije bet eun
emgleo kuz etrezo — e chomjont da arvesti ouz an
diou linennig houarn a red, gwenn lufus ouz skleu-
riou diweza an deiz. Touellus ha lazus.

Perig ha lavarout neuze :

— Klev ! n'ouzout ket petra 'm eus huñvreet meur
a wech.

— Nann !

— Setu. Ni a ren amañ eur vuhez c'houllo, goullo,
goullo... dont a ra da soñj d'in en eur welout al
linenn houarn-se... huñvreet em eus mont evel-se, hep
ehan, dieub ha drant, en dianav. Ha labourat neuze
diouz nerz va divrec'h evit gounit va zamm kreun,
ha mont, mont, gwelout broioù ha traou dianav,
deski traou e-leiz hag o c'honta dre ma 'z in. Gwe-
lout a rez, ni n'omp nemet hanter dud.

— Gouzout a rez koulskoude omp stag. Stag ouz
hon ti, hor c'hêr, hor chatal, stag ouz ar re a ana-
vezomp hag a garomp. Stag, stag da viken.

— Ya, stag.



Tavedek e chomont o sellout ouz al linennou houarn
o teñvalaat hag o steuzia dre ma vouka ruzder ar
c'hornog, eus an hevelep doare ma steuz pep huñvre
en o buhez. Kroget eo enno ar c'hoant kantren. Goi
a ra en o empenn, ha birvilha, ha trei ha distrei.
Galv ar pellder, ar broioù dianav ha klouar, an avel
drant war ar menezioù...

Ar vuhez dieub, birvidik.

Notennou

« Brezoneg ar Vugale »

Profou : an Ao. L. Moisan : 10 l. — an Ao. Lucas : 50 l. — en holl : 60 l.

Lavriou kaset : Skol gristen ar merched, Lennon : 230 l. 50. — Skol gristen ar baotred, Kastell-Paol : 210 l. — Bloaveziad « Kannadig Gwalarn » kaset da 29 bugel, an Enez Sun, Lantiliz ha Plourio : 290 l. — en holl : 730 l. 50.

Chom a rae ar c'hof, er miz diweza : 853 l. 80.

Goullo eo ar c'hof eta, ouzpenn goullo zoken, peogwir e vank ennañ : 16 l. 70.



Skolioù dre lizer « Ober »

« OBER » B.P. 28, Roazon, a zesk ar brezoneg dre lizer :

Eur skol izel, evit ar re na ouzon; tamm ebet a vrezoneg.

Eur skol uhel, evit ar re a oar dija ar brezoneg, hag o deus c'hoant da zeski gwelloc'h.

Skrivit, hep ken gortoz, da « OBER ».



Galvadenn

Gant plijadur eo e voulomp ar pennadig da heul :

Al Jennerien a zo :

1. Labourerien er c'henwerz,

2. Tud yaouank galvet d'ar micherien kenwerzel.

A zo aspedet, war c'houlenn eur c'heneil, da rei o ano da renerien ar gelaouenn.

« Kannadig Gwalarn »

Lod eus hor mignoned o doa klasket gant gred warlene koumananterien da « Kannadig Gwalarn ». Darn anezo o deus graet an hevelep tra er bloaz-mañ. Hogen an darn vial n'o deus ket. Setu perak ez eus kalz a dud, koumanantet d'ar « C'hannadig » evit eur bloavez, ha n'int mui koumanantet bremañ. N'heller ket kontañ war an dud diwar ar maer evit skriva liziri na kas arc'hant dre ar post. Ma karfe an dud desket a lenn « Gwalarn » ober eun droig pep unan en e barrez da zastum arc'hant koumanantou an dud dizek pe tezelek, kreski a rafe huan niver lennerien ar « C'hannadig » evit brasañ mad ar brezoneg.



TI BREIZ

dalc'het gant an dimezell Torool
11, rue d'Algésiras, Brest

An holl lavriou brezonek
An holl lavriou diwar-benn Breiz
Listriaj giz nevez Kemper

EUN DRUEZ

Kef « Brezoneg ar Vugale » goullo

Evit ar wech kenta, abaoe krouidigez « Brezoneg ar Vugale », emañ goullo ar c'hef.

Kevredigez ebet, kelaouenn ebet n'he deus labouret muioc'h eget « Gwalarn » evit ar vugale, gant skoazell eur bernig mignoned, ar re wella e-touez ar Vretoned.

Milieroù a levrioù a zo bet skignet dre ar maezioù, ha bugale e-leiz o deus desket lenn o yez evel-se.

Penaos, avat, e c'hellimp kenderc'hel gant an oberenn vat-se ? Penaos e c'hellimp moula levrioù nevez ? Ha ret e vo d'imp nac'h pa vo goulennet levrioù diganimp hiviziken ?

Hon niverenn ar miz a zeu, « Marvailhou an Oaled », graet a-ratoz evit ar vugale, ha ret e vo d'imp krenna anezi, pe chom hep moula an niver bras a niverennoù hor bije karet ?

Gortoz a reomp gant fiziañs respont hol lennerien.

GWALARN

HA

KANNADIG GWALARN

Kelaouenn vizek

Rener: Roparz Hemon

Priz: 30 lur ar bloaz (broiou estren: 35 lur)

Chomlec'h:

**Journal de Gwalarn, Boite Postale 75, BREST
(C.C. 96-38, Rennes)**

KANNADIG GWALARN

hepken

Priz: 10 lur ar bloaz (broiou estren: 15 lur)

Priz : 16 real